

The Administrative Skills of School Administrators in The 21st Century under The Office of Udon Thani Vocational Education

Siriporn Chinna¹ Sophon Muangbun¹ and Sarayut Intanai^{1*}

¹Pitchayabundit College, Thailand

*Corresponding author: sarayuthintanai53@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) study The Administrative Skills of School Administrators in the 21st Century and 2) study compare The Administrative Skills of School Administrators in the 21st Century under The Office of Udon Thani Vocational Education by dividing on position, educational levels and work experience. The samples using for this research were 226 persons from the administrators and the teachers Under The Office of Nakhon Phanom Vocational Education and the limit samples by using the table of Krejcie & Morgan and using the stratified sampling. The instruments using for this research were the 5 rating scales questionnaires with the confidence of 0.976. The hypothesis testing included t-test (Independent Samples) and F-test (One-Way ANOVA) and the testing of couple difference by using regulation of Scheffe'. The findings of this research were as follows 1) For overall of The Administrative Skills of School Administrators in the 21st Century under The Office of Udon Thani Vocational Education was in high level for overall. Considering on each aspect, the aspect with the highest level was digital literacy skills. 2) For overall of administrators and teachers with different position, work experience, educational levels were on the concepts towards The Administrative Skills of School Administrators in the 21st Century under The Office of Udon Thani Vocational Education. However, overall and each aspect is not different. Excluding classified by work experience in conceptual thinking skills, which were different statistically significantly at the .05 level.

Keywords: Administrative Skills, School Administrators, 21st Century

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

ศิริพร ชินนะ¹ โสภณ เบื้องบน¹ และ สรายุทธ อินตะนัย^{1*}

¹วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ประเทศไทย

*Corresponding author: sarayuthintanai53@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ 2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในวิทยาลัย สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 156 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.976 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบ Independent Samples การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของเซฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล 2) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านทักษะความคิดความรวบยอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร, ผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21

© 2024 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความรู้ความสามารถ ความชำนาญของผู้บริหารในการทำตามบทบาทหน้าที่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ การคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ อีกทั้งยังมีการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ และสามารถใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลในการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้เหมาะสมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้การดำเนินการบริหารประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ทักษะด้านสังคม ทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และทักษะด้านการรับผิดชอบเชื่อถือได้ ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ เป็นต้น ทักษะเหล่านี้เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องให้ความสนใจอย่างยิ่งเพราะการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะการบริหาร ในการที่จะผสมผสานเพื่อบริหารการศึกษาและในการบริหารการศึกษาผู้ที่มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา นโยบายต่างๆของการจัดการศึกษา จะเห็นว่าบทบาท ภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษามีมากมาย ดังนั้นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้องมีลักษณะมองกว้าง คิดไกล ใฝ่สูง มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงานให้มีคุณภาพสิ่งสำคัญที่สุดคือตัวผู้บริหารต้องมีคุณภาพผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองมีความเป็นผู้นำต้องนำความเปลี่ยนแปลงมีความสามารถในการใช้ทักษะการบริหารได้เป็นอย่างดี (วิจารณ์ พานิช, 2555)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นองค์กรที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี รวมทั้งฝึกการอบรมวิชาชีพโดยมียุทธศาสตร์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีให้มีคุณภาพมาตรฐานทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องระบบอาชีวศึกษาจึงได้มีการปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบความร่วมมือ และเครือข่ายการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคเอกชนผู้ประกอบการกลุ่มอาชีพ ฯลฯ จึงเปิดโอกาสให้สถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน และการดำเนินงานด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ผ่านมาจะต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน เช่น ด้านผู้บริหาร ด้านครูด้านนักศึกษา ด้านสถานประกอบการ ด้านชุมชน อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อการบริหารการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการศึกษาวิชาชีพตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2555)

ในปัจจุบันโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องบริหารจัดการอย่างทันสมัยและรวดเร็ว ซึ่งบทบาทของผู้บริหารเป็นเสมือนแม่ทัพนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ คุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับทักษะของผู้บริหารเป็นสำคัญ โดย Drake และ Row ได้กล่าวถึงทักษะที่สำคัญของผู้บริหารไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1. ทักษะความคิดรวบยอด ด้านมโนภาพ (conceptual skills) 2. ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ (human relation skills) 3. ทักษะทางการศึกษาและการสอน (educational and instructional skills) 4. ทักษะทางด้านเทคนิค (technical skills) 5. ทักษะทางความรู้ความเข้าใจ (cognitive skills) ทักษะเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารจึงต้องมีความเป็นผู้นำ มีทักษะในการบริหาร มีความรู้ความสามารถ เข้าใจกระบวนการบริหาร มีวิสัยทัศน์ทันสมัย เข้าใจบริบทและกล้าตัดสินใจเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ทักษะของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนากำลังคนของชาติ เพื่อมาพัฒนาประเทศต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยนี้จะนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิทยาลัยสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2565 จำนวน 592 คน จาก 9 วิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิทยาลัยสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2565 จำนวน 226 คน จาก 9 วิทยาลัย โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Mogan, 1970 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรในและวิทยาลัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - List) ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล ทักษะด้านความรู้ความคิด และทักษะด้านการสื่อสาร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

5	หมายถึง	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก
3	หมายถึง	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อย
1	หมายถึง	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert's five rating scale)

2. กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อกำหนดขอบเขตคำถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ โดยประเมินความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence) และเลือกข้อความที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยมีค่า IOC ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในวิทยาลัย สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.989

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมาย เวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืน ซึ่งได้ทั้งหมด 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เสร็จแล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาและ ประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

4. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี

ผลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมและรายด้าน แสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมและรายด้าน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.13	0.68	มาก
2. ทักษะด้านเทคนิค	4.16	0.65	มาก
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด	4.18	0.57	มาก
4. ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	4.15	0.66	มาก
5. ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล	4.28	0.56	มาก
6. ทักษะด้านความรู้ความคิด	4.19	0.54	มาก
7. ทักษะด้านการสื่อสาร	4.24	0.53	มาก
รวม	4.19	0.56	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.19) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล (\bar{X} =4.28) รองลงมา คือ ทักษะด้านการสื่อสาร (\bar{X} =4.24) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (\bar{X} =4.13)

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่าทักษะด้านความคิดรวบยอดมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี พบว่า ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยีและดิจิทัลต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนางานและผู้ที่บังคับบัญชาทุกระดับอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและสถานศึกษาผ่านเว็บไซต์และช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์พันธ์ อิศพันธ์ และวานิช ประเสริฐพร (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัตตบุษย์ โพธิ์รุท (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล โดยรวมและรายข้ออยู่ใน ระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารของสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัด มีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะการบริหาร โดยการเสนอแนวทางเกี่ยวกับทักษะการบริหารร่วมกัน มีการตัดสินใจร่วมกัน และกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ มุขตา และรุจิราพรรณ คงช่วย (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูบางคนจบการศึกษาในระดับเดียวกันทำให้มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารสถานศึกษาในทุกด้านเป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรประพฤติและปฏิบัติเพื่อให้สถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด อีกทั้งผู้บริหารเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสามารถประยุกต์และบริหารตามสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบและเกิดประโยชน์สูงสุดรวมไปถึงมีทักษะการบริหารงานที่หลากหลาย เข้าถึงบุคคลทุกระดับ มีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ไม่เกิดความแตกต่าง

4. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทักษะด้านความคิดรวบยอดมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปีกับมากกว่า 11 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถของผู้บริหารในการมองภาพรวมและความสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ขององค์กร โดยมีการวางแผน กำหนดแผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ การสั่งการ ควบคุมงาน การประสานงาน การบริหารทรัพยากร และการมอบหมายการทำงานในด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ตลอดจนการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานและยังสามารถแก้ปัญหา คาดคะเนแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กรได้ และการที่ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มองทักษะด้านความคิดรวบยอดของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 11 ปี อาจเป็นเพราะครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี ได้รับการสั่งการและประสานงานกับผู้บริหารโดยตรงน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 11 ปี จึงมีความเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างจากผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพร รอดไพบูลย์ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นทักษะการสื่อสารที่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี พบว่า ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล

ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี พบว่า ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของมนุษย์ของผู้ได้บังคับบัญชาทุกระดับ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสื่อสารกับผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา ฟังอย่างตั้งใจ และให้โอกาสผู้ได้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็น สังเกตพฤติกรรมของผู้ได้บังคับบัญชาว่ามีปฏิกิริยาอย่างไรต่อสถานการณ์ต่าง ๆ รวมไปถึงสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี ส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชารู้สึกสบายใจและปลอดภัย ทำให้รู้สึกว่าคุณบริหารให้ความสำคัญต่อผู้ได้บังคับบัญชาเสมอ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้ความร่วมมือในการทำงานกับผู้ได้บังคับบัญชาทุกระดับ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นตัวอย่างในการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นและสนับสนุนข้อเสนอแนะของผู้ได้บังคับบัญชา แบ่งปันความรู้และความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาพร้อมกันเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่นได้อย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างพื้นที่การสื่อสารผ่านเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวสารกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน มีจัดการประชุมกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียน เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนอุดรธานี

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ มุขตา และรุจิราพรรณ คงช่วย. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 7(2), 143-156.
- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พงษ์พันธ์ อิศพันธ์ และวานิช ประเสริฐพร. (2566). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากอนแก่น เขต 4. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 8(2), 1651-1664.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สัตตบุษย์ ไพธิรุท. (2564). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2555). ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นโยบายยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555 - 2569). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.